Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Олександр ПОПОВ, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2007 році Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова за спеціальністю «Історія та правознавство», працює директором з логістики в ТОВ «Епіцентр К», м. Київ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Публічне управління та адміністрування.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.177, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м Івано-Франківськ від 26 лютого 2026 року № 263, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Михайла НАГОРНЯКА, доктора політичних наук, професора, професора кафедри міжнародних відносин факультету історії, політології та міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів –	Олега ДЄГТЯРА, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; Ірини П'ЯТНИЧУК, доктора наук з державного управління, доцента, декана факультету управління Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів –	Оксани ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ, доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі; Тетяни МАМАТОВОЇ, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

на засіданні 23 квітня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування Олександру ПОПОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Механізми цифрової взаємодії органів публічної влади в умовах розвитку електронного урядування» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Дисертацію виконано в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Інна СУРАЙ, доктор наук з державного управління, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри публічного управління та адміністрування.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що *уперше:*

– розроблено архітектурну модель механізмів цифрової взаємодії органів публічної влади, яка базується на принципах інтероперабельності інформаційних систем і містить такі компоненти: цільово-функціональний механізм (організаційна архітектура), що визначає управлінські функції органів влади, типові адміністративні процеси (реєстрація, надання послуг, видача дозволів), а також стратегічні орієнтири цифрової трансформації, зокрема прозорість і підзвітність; інформаційно-комунікаційний механізм (інформаційна архітектура), який регламентує стандартизацію та обіг даних між органами влади, забезпечуючи сумісність на основі стандартів і платформ типу «Трембіта» та національного порталу відкритих даних; сервісно-інтеграційний механізм (прикладна архітектура), що реалізує управлінські функції через цифрові сервіси, відкриті API, реєстрові шлюзи і системи електронного документообігу; інфраструктурно-технологічний механізм (технічна архітектура), який забезпечує технічні умови сумісності, безпеки й безперервності роботи інформаційних систем, включно з серверними платформами, хмарною/туманною інфраструктурою і засобами кіберзахисту; кадрово-ресурсний механізм (архітектура людського потенціалу), що охоплює систему кадрової підготовки, розвитку цифрових компетенцій та формування відповідної культури у публічній владі. Модель інтегрує п'ять типів інтероперабельності: технічну, семантичну, організаційну, юридичну і політичну, сприяючи формуванню цілісного, масштабованого і безпечного інформаційного простору для ефективної цифрової взаємодії органів публічної влади на різних рівнях управління та формуючи системний фундамент для сталого розвитку електронного урядування в Україні;

– обґрунтовано застосування комплексної оцінювальної методики у вигляді матриці моніторингу функціонування механізмів цифрової взаємодії органів публічної влади, яка *інтегрує контрольні, оцінні та організаційно-технічні інструменти*, забезпечуючи системне вимірювання *технічних* (кількість інтегрованих систем, частота збоїв, наявність API); *семантичних* (відповідність даних міжнародним стандартам); *організаційних* (рівень цифрових компетенцій персоналу, наявність політик цифрового управління); *правових* (ступінь імплементації директив ЄС, внутрішні регламенти цифрової взаємодії); *кадрово-ресурсних* (навчання та підготовка працівників), кібербезпекових (сертифікація відповідності ISO/IEC 27001, частота інцидентів); *соціальних* (рівень задоволеності користувачів, доступність сервісів для вразливих груп) та *ефективнісних* (середній час обробки запитів, кількість наданих електронних послуг) параметрів; поєднуючи різнотипні шкали вимірювання (кількісні, бінарні, якісні, агреговані індекси) і мультиджерельну систему збору даних (державні реєстри, системні логи, внутрішні звіти, нормативні акти, аналітика фронт-офісів, опитування користувачів), що дозволяє отримувати репрезентативні та валідні оцінки, одночасно враховувати об'єктивні технічні метрики, суб'єктивні якісні оцінки; інтегрувати результати

SWOT-аналізу для виявлення внутрішніх можливостей та зовнішніх ризиків, тим самим формуючи цілісну основу для evidence-based policy (політики, заснованої на доказах) у сфері електронного урядування, спрямовану на стратегічне планування, підвищення цифрової зрілості органів влади та забезпечення прозорості, підзвітності й стійкості цифрових трансформацій;

удосконалено:

– структурно-функціональний підхід до аналізу інформаційних систем (ІС) у публічному управлінні, який враховує: технологічну складову ІС – поєднання апаратного, програмного, телекомунікаційного забезпечення, баз даних, аналітичних модулів, а також систем управління знаннями; типологію ІС за функціональним призначенням: системи обробки транзакцій (TPS), інформаційні системи управління (MIS), системи підтримки прийняття рішень (DSS), інформаційні системи для керівників (ESS); соціальну та комунікативну функцію – здатність ІС забезпечувати двосторонню взаємодію між державою і громадянами, сприяти прозорості, підзвітності, зворотному зв'язку, що є основою цифрової довіри у взаємодії «влада – громадянське суспільство»;

періодизацію історичних етапів розвитку інформаційних систем XXI століття у контексті переходу від інформаційного до цифрового суспільства, що охоплює такі ключові фази: розширення базового доступу до інтернету та комп'ютерів (1998-2000); поширення інформаційно-комунікативних технологій та створення національних урядових порталів (2000-2005); розбудову інфраструктури широкосмугового зв'язку (2010-2015); впровадження концепції «Уряд як платформа» і політики відкритих даних (2015-2020); стрімкий розвиток цифрових сервісів у період пандемії COVID-19 та після неї (2020-2025); прийняття національних планів цифрового розвитку та акцент на технологіях *Індустрії 4.0 і цифрових навичках суспільства (2025-2030);*

набули подальшого розвитку:

– підходи до формування концепції цифрової інклюзії та участі громадян, яка тлумачить цифрові технології не лише як інструмент, але як середовище партисипативного управління, що формує нові виміри публічної комунікації та соціальної відповідальності влади, які полягають у: розширенні доступу до публічних послуг та інформації через електронні платформи, мобільні додатки, відкриті дані; створенні багатоканального середовища цифрової участі (застосування соціальних мереж, порталів електронної демократії, механізмів електронних петицій, бюджетів участі); формуванні горизонтальних зв'язків у громадянському суспільстві завдяки платформам для співучасті, колективного моніторингу, краудсорсингу; інституціоналізації цифрової відкритості та підзвітності (включення цифрових звітів, дашбордів та індикаторів ефективності діяльності органів публічної влади);

– узагальнення наукового доробку щодо тлумачення поняття «цифрова взаємодія органів публічної влади», серед яких виокремлено: технологічний підхід: цифрова взаємодія як автоматизований обмін даними між інформаційними системами (інтероперабельність); інфраструктурно-функціональний підхід: цифрове середовище для реального часу комунікації з інтеграцією сервісів (електронні платформи, хмарні рішення); економічний підхід: взаємодія як чинник підвищення ефективності управління за умов мінімальних транзакційних витрат; соціально-комунікативний підхід: цифрова

взаємодія як форма залучення громадян до прийняття рішень через ІКТ; правоорганізаційний підхід: акцент на необхідності законодавчого закріплення форм і механізмів такої взаємодії;

– вихідні положення щодо відстеження кіберзагроз у системі цифрової взаємодії органів публічної влади, що поєднують інституційно-функціональний та ризикологічний підходи до оцінювання кіберстійкості, операціоналізують процес відстеження через класифікацію загроз за джерелами та рівнями прояву, виокремлюють індикатори вразливості, визначають порогові значення ризику з алгоритмами реагування та раннього виявлення, а також передбачають застосування прогнозної аналітики на базі інструментів штучного інтелекту.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що положення й висновки, викладені в дисертації, формують методологічну й прикладну основу для вдосконалення механізмів цифрової взаємодії органів публічної влади в умовах розвитку електронного урядування.

Дисертаційна робота складається зі вступу та трьох розділів, поділених на підрозділи. Дослідження завершується загальними висновками. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків. Загальний обсяг дисертації становить 231 сторінку, з них 186 сторінок основного тексту. Список використаних джерел налічує 218 найменувань.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами).

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статі у наукових фахових видань України (категорії Б), 1 стаття в міжнародному науковому журналі, та 7 матеріали і тези міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Попов О.П. Історичні засади розвитку інформаційних систем, цифрової сумісності у взаємодії органів публічної влади. *Інвестиції: практика та досвід.* 2023. № 16. С. 233-238.

DOI: http://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.16.233

URL: https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1953/1974

2. Попов О.П. Дискурсне поле цифрової взаємодії органів публічної влади в умовах розвитку електронного урядування. *Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток».* 2023, № 11.

DOI: http://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.11.25

URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/2444

3. Попов О.П. Безпекові аспекти цифрової взаємодії у системі органів публічної влади в Україні. *Інвестиції: практика та досвід.* 2024. № 16. С. 309-314.

DOI: http://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.16.309
URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/4396/4431

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Михайло НАГОРНЯК – доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин факультету історії, політології та міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Олег ДЄГТЯР – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Ірина П'ЯТНИЧУК – доктор наук з державного управління, доцент, декан факультету управління Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Оксана ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Тетяна МАМАТОВА – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:
«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.177 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, присуджує Олександру ПОПОВУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради Михайло НАГОРНЯК